

рухів і публічної комунікації. Його часто розуміють як місце соціальної дії, відносно автономної від держави.

Основою громадянського суспільства є поділ і різноманітність, механізм стримування та урівноваження. Політичні інституції відокремлені від культурних і позбавлені можливості отримувати економічний зиск; чиновники не мають змоги зловживати своїм службовим становищем; держава не контролює культурне, релігійне та наукове життя; високий соціальний статус не може бути запорукою авторитету в культурній або політичній сфері. Завдяки пресі, законодавчій ініціативі та іншим факторам вільне суспільство одержує можливість контролювати та стримувати державну владу. Словом, важливе місце у розумінні громадянського суспільства посідає асоціатичний аспект, тобто наявність певної спільності соціальних суб'єктів, що прагнуть самоідентифікації. Проблематика громадянського суспільства є доволі складною. Вона не обмежується тільки аспектом надання соціальним суб'єктам достатнього простору для реалізації їх вільного вибору у власних діях на свою і суспільну користь. Але не слід забувати, що громадянське суспільство – це людське суспільство, взяте з точки зору його конкретної якісної характеристики. Саме за таких умов здійснюється його функціонування, коли встановлюється відносна рівновага між моментом самодіяльності і владної обумовленості поведінки конкретних соціальних суб'єктів, коли вплив центральної влади на життя суспільного організму є гнучким, коли і влада, та її адресати діють взаємовідповідально і обмежують себе і одне одного в експансіоністських проявах. Важливо, щоб громадянське суспільство не тільки в теорії, але й на практиці стало полем вільної життєдіяльності людей і взаємної волі народу. Воно може існувати і розвиватися лише в умовах консенсусу між його силами з ряду суспільних цінностей (форм власності, моментів демократії та інше). Адже сутність громадянського суспільства – це поєднання економічного, політичного і культурного плюралізму, який знаходить своє відображення в багатстві форм власності, в запереченні ідеологічних стереотипів, в розкритті духовного життя у всьому обсязі.

Паращевіна О. А.

Економіко-правовий факультет у м. Сімферополі Національного університету «Одеська юридична академія», асистент кафедри загально- правових дисциплін, кандидат юридичних наук

СУЧАСНА ДЕРЖАВА У ВЗАЄМОДІЇ З КОЛЕКТИВНИМИ СУБ'ЄКТАМИ ПРАВА

Життя сучасного суспільства, його потреби та специфічні відносини є передумовами трансформації державно-правових інститутів, норм і відносин як на національному, так і на міжнародному рівнях. Ці процеси стимулюють і оновлюють універсалізацію в державно-правовій сфері.

У ХХІ столітті на перший план висувається проблема правової комунікації, тобто проблема успішного співіснування у сфері права найрізноманітніших суб'єктів, проблема загального праворозуміння і сумісної правотворчості, у рамках якої може реалізовуватися не лише особиста свобода людини, але і її відповідальність за долі інших. Таке розуміння права неможливе при погляді на державу як єдиного носія права. (Бірюков Р. М. Глобалізація та її вплив на правову сферу//Порівняльно-правові дослідження. – 2009. – № 2. – с. 39).

Аналізуючи дані процеси, слід звернути увагу на неоднозначний вплив глобалізації на розвиток політичних систем і трансформацію традиційних політичних практик, де, з одного боку, відбувається процес ускладнення національних політичних систем, з іншого – їх часткова уніфікація і зменшення різноманіття, що можна пояснити суперечністю природи сучасної глобалізації.

Парадокс полягає в тому, що глобалізація, виникнувши в дуже різноманітному в культурному, соціальному, цивілізаційному аспектах просторі, у даний час веде до його гомогенізації й універсалізації, утвердження абстрактно універсальних, але значною мірою формальних і недостатніх інститутів. Дані обставини відбиваються на розвитку національних держав і відповідних політичних систем.

Національна держава певним чином втрачає повновладне господарювання на власній території Суверенітет держави «зменшується», набуває ритуальних рис. Традиційно широке поле реальних та потенційних державних рішень скорочується, що особливо помітно в країнах з давніми та стійкими традиціями. На фоні ослаблення здатності держави контролювати свою територію зростає розчарування громадян, підіймається нова хвиля націоналізму.

З процесами глобалізації пов'язані зміни в економічній політиці країн, розмах діяльності й важливість яких в обсягах світової економіки значно збільшилися за останні два десятиліття.

Сучасний стан економічної глобалізації виводить на політичну сцену значну кількість суб'єктів, здатних конкурувати з державою-нацією. До таких суб'єктів слід відносити: неурядові установи, діаспори, релігійні організації, кримінальні структури, транснаціональні корпорації. Їхня діяльність сприяє звуженню влади держави, що традиційно ґрунтується на ідентифікації громадян за національною територією.

Видається слушною думка, що транснаціональні корпорації в сучасному суспільстві мають багато формальних ознак «суверенної держави»: територію (обумовлену зоною поширення мережевої інфраструктури); стратегічні ресурси (інформацію та інформаційні потоки, які циркулюють у належних або підконтрольних їм інформаційно-телекомунікаційних мережах); аналог населення (штат лояльних співробітників і агентів впливу в різних державних і недержавних структурах); відносно високу автономію (яка може наближатися до поняття «суверенітет»).

У даний час транснаціональні корпорації мають значну економічну потужність, рівну, а часто й таку, що перевершує економічний потенціал багатьох держав. Результати діяльності транснаціональних корпорацій можуть бути позитивними й негативними.

До останніх належать, зокрема, такі проблеми, пов'язані насамперед з їхньою діяльністю в приймаючих країнах: можливість потрапляння цілих держав в економічну та, як наслідок, політичну залежність від окремих транснаціональних корпорацій.

Транснаціональним корпораціям належать основні виробничі сили сучасного світу. Ці нетрадиційні колективні суб'єкти права стали домінантними інституціями на економічному полі та зумовлюють вектори розвитку держав у політичному полі. Вони протистоять державам, відстоюють приватні інтереси, набули високого ступеня автономії та значно впливають на розробку політики держави. Їх функціонування уявляється суттєвим кроком у протистоянні суспільного державному, адже тепер приватний інтерес не лише проник, але й вийшов за межі своїх політичних систем.

Вищезазнані чинники об'єктивно вказують на кризу державності в сучасному суспільстві та зумовлюють актуальність ґрунтовного й системного аналізу ролі колективних суб'єктів права економічного типу у світовій політиці і просторово-субстанціональному бутті держави.

Процеси трансформації традиційного буття держави виявляються як в економічній, так і в політичній сфері. У політиці традиційна держава вже є не єдиним виразником спільного інтересу і втрачає частину своєї влади. Правове буття сучасної людини розширює віками сформовані межі національно-державних правових систем і набуває нового виміру.

Втілення сучасних потреб і інтересів суспільства, світові тенденції глобалізації, локалізації та глокалізації, виникнення катастрофічних загальносвітових проблем, у тому числі політичних і екологічних, зумовлює й обґрунтовує велику роль колективних суб'єктів права в правовому житті сучасного суспільства.

Гомзякова О. Ю.

ВСП «Миколаївський інститут права» Національного університету «Одеська юридична академія», старший викладач кафедри гуманітарних дисциплін

ЗАГАЛЬНІ АСПЕКТИ СТРАТЕГІЇ ПЕРЕКЛАДУ: ФОРМУВАННЯ, РОЗВИТОК ТА ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА

У статті розглядаються загальні аспекти стратегії перекладу на основі аналізу зв'язка мови з мисленням, реальною дійсністю, із суспільством і культурою, з іншими знаковими системами, зміни в характеру перекладацької діяльності, основні підходи перекладу.